

Γεώργιος Βιζυηνός

Γεώργιος Βιζυηνός



Γέννηση	8 Μαρτίου 1849 ^[1] Βιζύη
Θάνατος	15 Απριλίου 1896 (47 ετών) Αθήνα ^[2]
Εθνικότητα	Έλληνες
Χώρα πολιτογράφησης	Ελλάδα
Σπουδές	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών , Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν και Πανεπιστήμιο της Λειψίας
Ιδιότητα	συγγραφέας , θεατρικός συγγραφέας , μυθιστοριογράφος και ποιητής

Υπογραφή

Γ. Μ. Βιζυηνός

Ο **Γεώργιος Βιζυηνός** (πραγματικό ονοματεπώνυμο Γεώργιος Μιχαήλ Σύρμας ή Μιχαηλίδης, Βιζύη, 8 Μαρτίου 1849 – Αθήνα, 15 Απριλίου 1896 (47 ετών), ήταν Έλληνας πεζογράφος, ποιητής και λόγιος. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της ελληνικής λογοτεχνίας.

□ Βιογραφικά στοιχεία

Παιδικά κι εφηβικά χρόνια

Γεννήθηκε στη Βιζύη της Ανατολικής Θράκης, το σημερινό Βιζέ της Τουρκίας, στις 8 Μαρτίου 1849, γιος πολύ φτωχικής οικογένειας. Ο πατέρας του, Μιχαήλος Σύρμας, δούλευε στα καμίνια του ασβέστη. Αργότερα έγινε πραματευτής και πέθανε από τύφο το 1854 αφήνοντας τον γιό του ορφανό σε ηλικία 5 ετών. Είχε άλλα τέσσερα αδέρφια: τον Μιχαήλο, που πέθανε τρία χρόνια πριν από τον Γεώργιο, τον Χρηστάκη, τον αδικοσκοτωμένο ταχυδρόμο, για τον οποίο μιλά στο διήγημά του *Ποιος ήτο ο φονεύς του αδελφού μου*, και δύο κορίτσια, την Άννα, που πέθανε με τις συνθήκες που περιγράφει στο *Αμάρτημα της μητρός μου* και την Αννιώ, που πήρε το όνομα της αδελφής της, αλλά πέθανε κι αυτή μικρή.

Σε ηλικία 10 ετών οι παππούδες του τον στέλνουν στην Κωνσταντινούπολη κοντά σε ένα θείο του για να μάθει ραπτική. Μετα από 2-3 χρόνια πεθαίνει όμως ο θείος του κι εγκαταλείπει τη ραπτική, επιστρέφοντας στο σχολείο προστατευόμενος από τον Κύπριο έμπορο, Γιάγκο Γεωργιάδη. Παραμένει στην Πόλη μέχρι την ηλικία των 18 και τον Ιούλιο του 1868 ταξιδεύει ως προστατευόμενος του αρχιεπισκόπου Κύπρου, Σωφρονίου Β΄ και ζει για τέσσερα χρόνια στην Κύπρο (Λευκωσία). Εκεί φοιτά στην Ελληνική Σχολή Λευκωσίας, αριστεύει στα μαθήματα, ορίζεται "ευταξίας" (σχολικός επιμελητής), διαμένει στην Αρχιεπισκοπή, φορά ράσα και τελεί ιεροψάλτης (ο Σωφρόνιος τον προόριζε για την ιερωσύνη). Ερωτεύεται όμως παράφορα τη νεαρή Ελένη Φυσεντζίδα και της γράφει ερωτικά ποιήματα, "παράπτωμα" για το οποίο τιμωρείται με επιτίμιο. Η Φυσεντζίδα τον είχε ερωτευτεί τόσο που δεν παντρεύτηκε ως τα 40 της περιμένοντάς τον και πολλά χρόνια μετά το θάνατό του, με άσπρα μαλλιά η ίδια το 1930, διηγήθηκε από μνήμης σε δημοσιογράφο τα ποιήματα που της είχε γράψει.

Σπουδές και βραβεύσεις στην ποίηση

Το 1872 ο Βιζυηνός επιστρέφει στην Κωνσταντινούπολη, βγάζει τα ράσα, θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του αλλά δεν έχει χρήματα. Απευθύνεται στο διευθυντή του Ελληνικού Λυκείου Γεώργιο Χασιώτη που μεσολαβεί να γραφτεί ιεροσπουδαστής στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, χωρίς όμως την υποχρέωση να ιερωθεί ή να φορά ράσα. Στην Αθήνα συμμετέχει μαζί με το συφοιτητή του Νικόλαο Πολίτη στο φοιτητικό κίνημα που διεκδικεί καλύτερες φοιτητικές συνθήκες, δράση για την οποία συλλαμβάνονται και κρατούνται σε αστυνομικό τμήμα.

Ασθένεια και θάνατος

Το 1890 αρχίζουν να τον ταλαιπωρούν πόνοι από νόσημα του μυελού των οστών που του φέρνουν αυπνίες, τον καθιστούν ανίκανο να εργαστεί και τον εξαντλούν σωματικά κι οικονομικά. Έπειτα από σύσταση γιατρού μεταβαίνει το καλοκαίρι του ίδιου έτους σε θερμές, ιαματικές πηγές στο Badgastein της Αυστρίας. Σε επιστολή του προς το μικρότερο αδελφό του Μιχαήλο γράφει

«Τούτο (το νόσημα) ευρίσκεται μέσα εις την κοκκαλοραχιά, και επομένως είναι νόσημα των κινητικών και αισθητικών νεύρων των κάτω άκρων. Οι πόνοι είναι κάτι σουβλιαίς που σε τρυπούν πότε' εδώ και πότε' εκεί, σαν αστραπαίς μέσα εις τους ποντικούς του σώματος».

Όλες οι θεραπείες αποδεικνύονται ανεπαρκείς. Το 1892 το νόσημα εξελίσσεται σε φρενική νόσο και καταλήγει έγκλειστος στις 14 Απριλίου 1892 στο Δρομοκαΐτειο Ψυχιατρείο. Εκεί ζει βυθισμένος σε ουτοπικές εμμονές του για την εκμετάλλευση του μεταλλείου στην πατρίδα του και στο παραληρηματικό πάθος του για τη νεαρή Μπετίνα Φραβασίλη (14 ετών), μαθήτριάς του στο Ωδείο Αθηνών, την οποία επιθυμούσε να νυμφευθεί. Ύστερα από τέσσερα χρόνια εγκλεισμού, πεθαίνει στις 15 Απριλίου 1896, σε ηλικία 47 ετών. Η ζωή του ενέπνευσε τον σκηνοθέτη Λάκη Παπαστάθη, ο οποίος και γύρισε την ταινία " Το μόνον της ζωής το ταξείδιον". Η ταινία παρουσιάζει την περίοδο που ο συγγραφέας (ερμηνεία Ηλίας Λογοθέτης) ήταν έγκλειστος στο ψυχιατρείο και μεταφέρεται στην παιδική του ηλικία μέσα από διαλόγους με τον παπού του, ο οποίος του μιλούσε για φανταστικά ταξίδια.

Έργο

Ο Βιζυηνός, νους κριτικός, ιδιοφυής, φιλέρευνος, διδάσκει, μεταφράζει τις γνωστότερες ευρωπαϊκές μπαλάντες, συγγράφει μελέτες φιλοσοφικές, αισθητικές, ψυχολογικές, λαογραφικές, αλλά και σχολικά εγχειρίδια και άρθρα για εγκυκλοπαιδικά λεξικά.

Το αφηγηματικό του υλικό, αντλημένο από προσωπικές και οικογενειακές μνήμες, από τις παραδόσεις και τα βιώματα της λαϊκής ζωής στην ιδιαίτερη πατρίδα του, διοχετεύεται στα διηγήματά του. Όλες οι μελέτες του - όπως και αρκετές ποιητικές συλλογές - εκδόθηκαν σε αυτοτελή τόμο. Τα διηγήματα και τα άρθρα δημοσιεύθηκαν σε διάφορα έντυπα της εποχής και δεν συγκεντρώθηκαν σε τόμο κατά τη διάρκεια της ζωής του. Από τα χειρόγραφα του σώζονται κάποιες επιστολές και αρκετά ποιήματα.

Ταινίες

Το Μόνον της Ζωής του Ταξείδιον (2001)

Ταινία του Λάκη Παπαστάθη που πραγματεύεται την περίοδο εγκλεισμού του Βιζυηνού στο Δρομοκαΐτειο.